

ΑΓΝΩΣΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Πλάτων Ἴων 533c–535a

Εισαγωγή

Στον διάλογο αυτόν ο Σωκράτης αμφισβητεί την ικανότητα του ραψωδού Ἴωνα να ερμηνεύει ουσιαστικά την ομηρική ποίηση και να καλλιεργεί μέσω αυτής το πνεύμα και το ήθος των νεότερων γενεών, λόγω της έλλειψης ειδικής ικανότητας (τέχνης) και επιστημονικής γνώσης (ἐπιστήμης). Στο παρακάτω απόσπασμα ο φιλόσοφος απαντά στην απορία του ραψωδού για ποιο λόγο η ικανότητά του περιοριζόταν στην απαγγελία και ερμηνεία των ομηρικών επών.

Αδίδακτο Κείμενο

Καὶ ὁρῶ, ὦ Ἴων, καὶ ἔρχομαί γέ σοι ἀποφανόμενος ὅ μοι δοκεῖ τοῦτο εἶναι. ἔστι γὰρ τοῦτο τέχνη μὲν οὐκ ὄν παρὰ σοὶ περὶ Ὀμήρου εὖ λέγειν, ὃ νυν δὴ ἔλεγον, θεία δὲ δύναμις ἢ σε κινεῖ, ὥσπερ ἐν τῇ λίθῳ ἦν Εὐριπίδης μὲν Μαγνήτιν ὠνόμασεν, οἱ δὲ πολλοὶ Ἡρακλείαν. καὶ γὰρ αὕτη ἡ λίθος οὐ μόνον αὐτοὺς τοὺς δακτυλίους ἄγει τοὺς σιδηροῦς, ἀλλὰ καὶ δύναμιν ἐντίθησι τοῖς δακτυλίοις ὥστ' αὖ δύνασθαι ταῦτόν τοῦτο ποιεῖν ὅπερ ἡ λίθος, ἄλλους ἄγειν δακτυλίους, ὥστ' ἐνίοτε ὀρμαθὸς μακρὸς πάνυ σιδηρίων καὶ δακτυλίων ἐξ ἀλλήλων ἥρτηται· πᾶσι δὲ τούτοις ἐξ ἐκείνης τῆς λίθου ἡ δύναμις ἀνήρτηται. οὕτω δὲ καὶ ἡ Μοῦσα ἐνθέους μὲν ποιεῖ αὕτη, διὰ δὲ τῶν ἐνθέων τούτων ἄλλων ἐνθουσιαζόντων ὀρμαθὸς ἐξαρτᾶται. πάντες γὰρ οἱ τε τῶν ἐπῶν ποιηταὶ οἱ ἀγαθοὶ οὐκ ἐκ τέχνης ἀλλ' ἐνθεοὶ ὄντες καὶ κατεχόμενοι πάντα ταῦτα τὰ καλὰ λέγουσι ποιήματα, καὶ οἱ μελοποιοὶ οἱ ἀγαθοὶ ὡσαύτως, ὥσπερ οἱ κορυβαντιῶντες οὐκ ἔμφρονες ὄντες ὀρχοῦνται, οὕτω καὶ οἱ μελοποιοὶ οὐκ ἔμφρονες ὄντες τὰ καλὰ μέλη ταῦτα ποιοῦσιν, ἀλλ' ἐπειδὴν ἐμβῶσιν εἰς τὴν ἀρμονίαν καὶ εἰς τὸν ῥυθμόν, βακχεύουσι καὶ κατεχόμενοι, ὥσπερ αἱ βάκχαι ἀρύονται ἐκ τῶν ποταμῶν μέλι καὶ γάλα κατεχόμεναι, ἔμφρονες δὲ οὔσαι οὐ, καὶ τῶν μελοποιῶν ἡ ψυχὴ τοῦτο ἐργάζεται, ὅπερ αὐτοὶ λέγουσι.

Λεξιλόγιο

- **κορυβαντιάω:** διακατέχομαι από τη μανία του Διονύσου

Παρατηρήσεις

1. Να μεταφρασθεί το απόσπασμα «καὶ γὰρ αὕτη ... ὁρμαθὸς ἐξαρτᾶται»
Μονάδες 10
2. Πως ερμηνεύει ο Πλάτων την έμπνευση που οδηγεί τους καλλιτέχνες στη δημιουργία;
Μονάδες 10
3. ἔρχομαι: β' ενικό οριστικής Παρατατικού, ἀποφανόμενος: β' ενικό οριστικής Υπερσυντελικού στην ίδια φωνή, ἐξαρτᾶται: β' ενικό οριστικής Παρατατικού στην ίδια φωνή
Μονάδες 3
4. καὶ γὰρ αὕτη ἡ λίθος οὐ μόνον αὐτοὺς τοὺς δακτυλίους ἄγει τοὺς σιδηροῦς, ἀλλὰ καὶ δύναμιν ἐντίθησι τοῖς δακτυλίοις: να μεταφερθούν οι υπογραμμισμένοι τύποι στον άλλον αριθμό
Μονάδες 4
5. Να γραφεί η γενική πληθυντικού 3 διαφορετικών αντωνυμιών στο ίδιο γένος
Μονάδες 3
6. Να χαρακτηριστούν συντακτικά οι όροι: μοι, ἦν, πᾶσι, τῶν ἐπῶν
Μονάδες 4
7. ὥστ' αὖ δύνασθαι ταύτὸν τοῦτο ποιεῖν: να δικαιολογήσετε την εκφορά της συμπερασματικής πρότασης
Μονάδες 2
8. ἐπειδὴν ἐμβῶσιν εἰς τὴν ἀρμονίαν καὶ εἰς τὸν ρυθμόν, οἱ μελοποιοὶ βακχεύουσι:
 1. α) να αναγνωριστεί το είδος του λανθάνοντος υποθετικού λόγου β) να μεταφερθεί στον πλάγιο λόγο από το «ἔφη»
Μονάδες 4